

Biedrības „Talsu partnerība” paziņojums par atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanas 4.kārtu.

Biedrība „Talsu partnerība” izsludina atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanas **4.kārtu** Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023. - 2027.gadam intervences LA19 "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana" aktivitātē: "Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas".

Projektu iesniegumu pieņemšanas termiņš:	06.05.2025. – 06.06.2025.
Projektu kārtas kopējais finansējums:	263 749,76 eiro
Projektu īstenošanas teritorija:	Pilsētas - Talsi, Sabile, Stende, Valdemārpils, Abavas pagasts, Ārlavas pagasts, Balgales pagasts, Ģibuļu pagasts, Kūļciema pagasts, Laidzes pagasts, Laucienes pagasts, Lībagu pagasts, Strazdes pagasts, Vandzenes pagasts, Virbu pagasts Talsu novads. Rojas pagasts un Mērsraga pagasts, JA finansējumu nav iespējams saņemt no Eiropas jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF).
Projektu īstenošanas laiks:	1. ja tiek veikta būvniecība – divi gadi no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu. 2. pārējiem projektiem - viens gads no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu. 3. aktivitātē “Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas”, ja projektā paredzēta attiecināmo izmaksu pozīcija “ar projektu saistītā personāla atalgojuma darbības nodrošināšanas izmaksas”, nepārsniedz 15% no projekta kopējās attiecināmo izmaksu summas - divi gadi no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu. 4. ja projekta īstenošanai saņem fiksētas summas maksājumu ar budžeta projektu “Jauniešu iniciatīvas” – līdz 18 mēnešiem no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.
Vietējās rīcības grupas (VRG) kontaktinformācija:	Ezera iela 5, Talsi, LV-3201, epasts: talsu.partneriba@inbox.lv
Kontaktpersona:	administratīvā vadītāja Lolita Muceniece, tel. 22328884 .
Papildusinformācija	Ar plašāku informāciju par projektu iesniegšanas kārtību, nepieciešamajiem dokumentiem, SVVA stratēģiju 2023.-2027.gadam, ELFLA rīcības plānu, Vērtēšanas kritēriju METODIKU, un

	saistošajiem dokumentiem var iepazīties biedrības „Talsu partnerība” mājas lapā: www.talsupartneriba.lv , vai Lauku atbalsta dienesta (LAD) mājas lapā: www.lad.gov.lv .
--	--

Mērķis	Veicināt pievilcīgas dzīves vides un aktīvu lauku kopienu attīstību, atbalstot ilgtspējīgas attīstības iniciatīvas.
Rīcība - ELFLA 4	„Publiskās infrastruktūras pieejamības uzlabošana un attīstība, sabiedrisko aktivitāšu dažādošana, sabiedrības ierosināto aktivitāšu atbalsts vietējo kopienu attīstībai”
Rīcības atbalsta apmērs	228 749,76 eiro
Atbilstošā MK Noteikumu Nr.580 23. punktā minētā darbība	Atbalstu aktivitātē "Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai piešķir vietējās teritorijas (tostarp dabas un kultūras objektu) sakārtošanai, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību, un sabiedrisko aktivitāšu (tostarp viedo ciemu, apmācības un interešu klubu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošanai.
Rīcības apraksts	Rīcības ietvaros paredzēts atbalsts vietējās teritorijas vides un kultūrvēsturisko objektu sakārtošanai, uzlabošanai, saglabāšanai, publiskās teritorijas, apdzīvoto vietu publiskās infrastruktūras izveidošanai, labiekārtošanai un uzlabošanai, kultūras materiālā un nemateriālā mantojuma saglabāšanai, kvalitatīvu pakalpojumu pieejamības un sasniedzamības nodrošināšanu, sabiedrisko aktivitāšu atbalstam iedzīvotāju interešu nodrošināšana izveidojot, uzlabojot vai pielāgojot to funkcionālai, lietderīgai izmantošanai.
Rīcībā netiek atbalstīts	1. Jaunu ēku būvniecībai (neattiecas uz rekonstrukciju) brīvā laika pavadīšanas un sociālo pakalpojumu centru izveidei. 2. Jaunu ģērētavu izveide vai esošo labiekārtošana vai rekonstrukcija
SVVA Stratēģijā noteiktie nosacījumi	<u>Prioritāri</u> atbalsts, piemērojot <u>paaugstinātu atbalsta intensitāti, iespējams:</u> ⇒ Kultūrvēsturisko objektu, ēku infrastruktūras uzlabošanai vai transformācijai , t.i. esošo kultūrvēsturisko ēku, objektu uzlabošana, pielāgošana jaunai izmantošanai, piemēram, pārveidoti par tūrisma, atpūtas, apskates objektiem, drošas un publiski pieejamas, funkcionālas publiskās telpas izveidošanai, labiekārtošanai, pielāgošanai, izmantošanai. ⇒ Esošo brīvā laika pavadīšanas, sociālo pakalpojumu sniegšanas vietu vai ēku labiekārtošana, pieejamības nodrošināšana. ⇒ Pašvaldības, uzņēmēju un sabiedriskā sektora sadarbības veicināšanai brīvā laika pavadīšanas objekti, publiski pieejamas infrastruktūras izveide vai uzlabošana (peldvietas, atpūtas vietas, publiskās labierīcības u.c.).
Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam (euro)	50 000 eiro pārējiem projektiem 100 000 eiro pašvaldība
Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	70% - pamatintensitāte 90% – projektiem, kas atbilst SVVA stratēģijas 3.1.1. nodaļas (30.-32.lpp) 10.tabulā norādītajiem kritērijiem.

Rīcība ELFLA 5	“Ieguldījums mūžizglītības un interešu izglītības attīstībā un jauniešu iniciatīvās”
Rīcības atbalsta apmērs	35 000,00 eiro
Atbilstošā MK Noteikumu Nr.580 23. punktā minētā darbība	Atbalstu aktivitātē "Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas" atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai piešķir vietējās teritorijas (tostarp dabas un kultūras objektu) sakārtošanai, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību, un sabiedrisko aktivitāšu (tostarp viedo ciemu, apmācības un interešu klubu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošanai.
Rīcības apraksts	<p>Rīcības ietvaros atbalstu var saņemt divās aktivitātēs:</p> <ol style="list-style-type: none"> Iedzīvotāju mūžizglītības un interešu izglītības attīstību, nodrošinot apmācību, semināru, meistarklašu organizēšanu. <ul style="list-style-type: none"> ⇒ projektu var iesniegt TIKAI biedrība vai nodibinājums, un apmācībās piedalās vismaz desmit dalībnieki. ⇒ maksimālā atbalsta summa 3000 eiro apmērā. Atbalsts “Jauniešu iniciatīvu” projektiem, kas nodrošinātu iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences. <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Atbalstu var saņemt kā fiksētas summas maksājumu 6000 eiro apmērā, piemērojot vienkāršoto izmaksu “Jauniešu iniciatīva”, kas ieviesta saskaņā ar metodiku “Fiksētas summas maksājums “Jauniešu iniciatīva”” (pieejama biedrības mājas lapā www.talsupartneriba.lv, 2023.-2027.plānošanas periods, sadaļā <i>Stratēģija. Pavaddokumenti.</i>) ⇒ Jauniešu projektā jāiesaista vismaz desmit dalībnieki no VRG lauku teritorijas^[2], no kuriem vismaz 80% jābūt vecumā no 10 līdz 25 gadiem. Izņēmumu gadījumos (sociālā riska grupa, ja piedalās vecāks brālis/māsa) var piedalīties no 7 gadiem ⇒ Projektu īsteno astoņpadsmit mēnešu laikā. ⇒ Pasākumi vērsti uz jauniešu interešu un fizisko spēju attīstīšanu, radošumu un prasmēm, dažādu ārpuskolas zinību apguvei, lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšanu. ⇒ Atbalsts iespējams arī projektiem, kas paredz sociālās atstumtības riska grupu bērnu integrāciju vietējā sabiedrībā^[3]. ⇒ Projektu var iesniegt pašvaldība, jaunatnes organizācija, biedrība vai nodibinājums, kas veic darbu ar jaunatni.
Biedrības “Talsu partnerība” (VRG) nosacījumi	<ol style="list-style-type: none"> Obligāta prasība (attiecas uz abām aktivitātēm) iesniedzot projekta pieteikumu – pievienota detalizēta programma/ pasākumu plāns. Informāciju par pasākumu/iem norises laiku un vietu iesniegt biedrībai “Talsu partnerība” piecas dienas pirms pasākuma (drīkst ātrāk). Obligāta prasība – pēc projekta īstenošanas iesniegt vienu (drīkst vairāk) publicitātes rakstu un fotogrāfijas par projekta īstenošanu.

Rīcībā netiek atbalstīta	1. Būvniecība 2. Pamatlīdzekļu iegāde
Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam (euro)	3000 eiro 6000 eiro “Jauniešu iniciatīvu” projektiem
Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	70% - pamatlikme 90% – projektiem, kas atbilst SVVA stratēģijas 3.1.1. nodaļas (30.-32.lpp) 10.tabulā norādītajiem kritērijiem.

ELFLA 4. un 5.rīcību VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

I.	ELFLA 4 “Publiskās infrastruktūras pieejamības uzlabošana un attīstība, sabiedrisko aktivitāšu dažādošana, sabiedrības ierosināto aktivitāšu atbalsts vietējo kopienu attīstībai”	
I.	Atbilstības kritēriji	
Plašāks skaidrojums par katru kritēriju pieejams Vērtēšanas kritēriju Metodikā.		
1.1.	Projekts ir izstrādāts pamatojoties uz biedrības „Talsu partnerība” sabiedrības virzītu attīstības stratēģiju, tas atbilst Rīcībai. Ja iesniegtais projekta pieteikums NAV atbilstošs Rīcībai, tas tālāk netiek vērtēts.	Jā/Nē
1.2.	Projekta īstenošanas vieta ir biedrības „Talsu partnerība”. Ja iesniegtā projekta pieteikuma īstenošanas vieta NAV biedrības „Talsu partnerība”, projekta pieteikums tālāk netiek vērtēts.	Jā/Nē
II.	Administratīvie kritēriji	Vērtējums
2.1.	Projekta iesnieguma iesniegšana*	
	Pievienoti VISI MK noteikumos nr. pavaddokumenti, biedrības “Talsu partnerība” noteiktie dokumenti.	1
	Projektiem, kuros plānota būvniecība, ir iesniegti arī tie dokumenti, kurus saskaņā ar MK 10.10.2023. noteikumu Nr.580 51.punktu var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc LAD lēmuma par projekta iesnieguma apstiprināšanu.	2
	Nav pievienots kāds no MK noteikumos un biedrības “Talsu partnerība” noteiktajiem pavaddokumentiem.	0
	* <u>Vērtējumu var samazināt par 0,5 punktiem:</u> ja pievienotie dokumenti nav noformēti atbilstoši normatīvajiem aktiem (MK 04.09.2018. noteikumi Nr.558 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas prasības”), t.sk. projekta iesniedzēja apliecinājumu un citu dokumentāciju nav parakstījis projekta iesniedzējs vai tā pilnvarota persona, projekta iesniegumam nav pievienots attiecīgs pilnvarojums. Iesniegtajai dokumentācijai ir zema salasāmības kvalitāte (skenētais dokuments ir izplūdis, daļēji ieskenēts vai ieskenēts pa lapām neapkopotā dokumentā u.tml.).	
2.2.	Atbalsta pretendenta iesniegto projektu skaits ELFLA 2023.-2027.gada periodā.	
	0 – 2 projektu iesniegumi	1
	3 un vairāk projektu iesniegumi	0
2.3.	Saņemtais ELFLA publiskais finansējums 2023.-2027.periodā.	
	0 – 50 000 eiro	1
	51 000 – 100 000 eiro	0
2.4.	Atbalsta pretendenta projektu īstenošanas pieredze (attiecas, ja VRG ir bijis iesniegts vismaz 1 projekts).	
	Īstenoto projektu pieredze ir pozitīva (projekts ir īstenots, mērķis, rezultāts ir sasniegts, rādītāji sasniegti).	1
	Īstenoto projektu pieredze nav pozitīva (projekts ticis atsaukts, nav sasniegts mērķis, rādītāji, rezultāts).	0

Administratīvo kritēriju Maksimālais punktu skaits kopā		5
III.	Kvalitatīvie kritēriji	
3.1.	Projekta pamatojums - būtība, specifika, mērķis, laika grafiks, rezultāts.	
<u>Skaidri pamatota informācija:</u>		
⇒ Projekta nepieciešamība, mērķis, plānotās darbības, iegādes, īstenošanas vieta ir skaidri saprotama, aprakstīta un pamatota ar izmērāmiem un pārbaudāmiem rādītājiem.		2
⇒ Tie ir saistīti – mērķis sakrīt ar projekta pamatojumu, plānotajām aktivitātēm, iegādēm, budžetu, sasniedzamo rezultātu.		
⇒ Ir pārdomāts un pamatots ieviešanas laika grafiks.		
<u>Vispārināta, neskaidra, nepamatota informācija:</u>		
⇒ Projekta nepieciešamība, mērķis, plānotās darbības, iegādes, īstenošanas vieta ir norādīta, bet tā nav pamatota, grūti saprotama, sniegts vispārīgs apraksts. Nav norādīti izmērāmi un pārbaudāmi rādītāji.		1
⇒ Nav saistības - mērķis ir vispārīgs, grūti sasniedzams, nesakrīt ar projekta pamatojumu, budžetu, sasniedzamo rezultātu.		
⇒ Neskaidri norādīts, nepārdomāts un vispārīgs projekta ieviešanas laika grafiks.		
⇒ Nav norādīta nekāda informācija par projekta mērķi, plānotajām darbībām, laika grafiku, plānoto rezultātu.		0
⇒ Informācija nav uztverama, nav saprotams ko vēlas ar projekta palīdzību sasniegt.		
3.2.	Projekta mērķis.	
<u>Skaidri pamatota informācija:</u>		
⇒ Pamatots, skaidri un saprotami aprakstīts konkrētā projekta izvirzītais mērķis.		2
⇒ Tas ir reāls, pārbaudāms un izmērāms, pamatots kā ar konkrētā projekta palīdzību tas būs sasniedzams.		
⇒ Mērķa sasniegšanai ir pietiekama kapacitāte cilvēkresursu, finanšu resursu un laika resursu ziņā.		
⇒ Tas saskan ar iesniedzēja darbības mērķiem un atbilst mērķa grupas vajadzību risināšanai, atbilstoši tam izvēlētas projekta aktivitātes.		
<u>Vispārināta, neskaidra, nepamatota informācija:</u>		
⇒ Vispārīgs, nesaprotami aprakstīts konkrētā projekta izvirzītais mērķis.		1
⇒ Tas ir vispārīgs, nav pārbaudāms un izmērāms, nav pamatots kā ar konkrētā projekta palīdzību tas būs sasniedzams.		
⇒ Nav sniegts apraksts vai informācija ir vispārīga par to vai mērķa sasniegšanai ir pietiekama kapacitāte cilvēkresursu, finanšu resursu un laika resursu ziņā.		
⇒ Tas nesaskan ar iesniedzēja darbības mērķiem un neatbilst mērķa grupas vajadzību risināšanai, nav atbilstoši tam izvēlētas projekta aktivitātes vai projekta iesniegumā un pievienotajos dokumentos pieejamā informācija ir vispārīga.		
Informācija nav uztverama. Nav sniegta prasītā informācija vai projekta mērķis nesaskan ar pamatojumu un rezultātu.		0
3.3.	Projekta mērķauditorija.	
<u>Skaidri pamatota, ar izmērāmiem rādītājiem aprakstīta informācija:</u>		
⇒ Pamatota, skaidri un saprotami aprakstīta projekta mērķauditorija.		2
⇒ Norādīts kāpēc izvēlēta konkrētā mērķauditorija, cik liela tā būs, kādi būs tiešie un netiešie ieguvēji.		

<ul style="list-style-type: none"> ⇒ No projekta iesnieguma un pievienotās dokumentācijas ir skaidri saprotama sasaiste mērķim, mērķauditorijai, vietējai sabiedrībai, plānotajām aktivitātēm un iegūtajam rezultātam. ⇒ Sniegts pamatojums vai un kādā veidā projekta mērķauditorija iesaistīsies turpmākajā projekta rezultāta uzturēšanā. 	
<p><u>Vispārināta, neskaidra, nepamatota informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Nepamatota, vispārīgi aprakstīta projekta mērķauditorija. ⇒ Nav vai vispārīgi aprakstīts kāpēc izvēlēta konkrētā mērķauditorija, cik liela tā būs, kādi būs tiešie un netiešie ieguvēji. ⇒ No projekta iesnieguma un pievienotās dokumentācijas nav iespējams saprast sasaisti mērķim, mērķauditorijai, vietējai sabiedrībai, plānotajām aktivitātēm un iegūtajam rezultātam. ⇒ Nav vai vispārīgi aprakstīts vai un kādā veidā projekta mērķauditorija iesaistīsies turpmākajā projekta rezultāta uzturēšanā. 	1
<p>Nav aprakstīta, nav saprotama, neskaidra, nepamatota informācija.</p>	0
3.4.	Projekta nozīmīgums.
<p><u>Skaidri pamatota, ar izmērāmiem rādītājiem aprakstīta informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Pamatots projekta nozīmīgums, ieguldījums vietējās sabiedrības vajadzību risināšanai saskaņā ar Darba grupu vajadzībām, kas noteiktas SVVA stratēģijas izstrādes laikā. Tas pamatots katra iesniedzēja individuālajā projekta mērķī. ⇒ Projekta rezultāts ir nozīmīgs un risina iedzīvotāju vajadzības vismaz pagasta līmenī. 	2
<p><u>Vispārināta, neskaidra, nepamatota informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Vispārīgi vai nav aprakstīts projekta nozīmīgums, nav pamatojuma ieguldījumam vietējās sabiedrības vajadzību risināšanai, tas nesaskaņā ar Darba grupu vajadzībām, kas noteiktas SVVA stratēģijas izstrādes laikā. ⇒ Projekta rezultāts skar šauru cilvēku loku, nesasniedz pagasta līmeni. 	1
<p>Informācija nav uztverama. Nav aprakstīta, nav saprotama, neskaidra, nepamatota informācija.</p>	0
3.5.	Projekta rezultāta uzturēšana pēc projekta īstenošanas - dzīvotspēja
<p><u>Skaidri, pamatoti ar izmērāmiem rādītājiem aprakstīta projekta rezultāta uzturēšana pēc projekta ieviešanas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Plānotās iegādes un/vai būvdarbi atbilst projekta mērķim, tas atspoguļots projekta budžetā un otrādi. ⇒ projektā plānotie darbi un iegādes atbilst iesniedzēja reālajai finanšu kapacitātei un spējai sasniegt projekta rādītāju uzraudzības periodā (dokumentāli pamatots). ⇒ Pamatots kādā veidā projekta rezultāts, produkts vai pakalpojums būs pieejams sabiedrībai. 	2
<p><u>Vispārināta informācija, nav pamatota ar izmērāmiem rādītājiem projekta rezultāta uzturēšana pēc projekta ieviešanas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Nav aprakstīta vai ir neskaidra saistība starp mērķi, finanšu kapacitāti, sasniedzamo rādītāju. ⇒ Projektā plānotie darbi un iegādes nav skaidri norādīti un neatbilst iesniedzēja reālajai finanšu kapacitātei un spējai sasniegt projekta rādītāju uzraudzības periodā (dokumentāli pamatots). 	1

	⇒ Vispārināti norādīts kādā veidā projekta rezultāts, produkts vai pakalpojums, būs pieejams sabiedrībai, kā tiks sasniegts izvēlētais rādītājs (dokumentāli pamatots).	
	Projektā un pievienotajā dokumentācijā NAV sniegta informācija par projekta dzīvotspēju, nav izvēlēts un norādīts sasniedzamais rādītājs.	0
3.6.	Projekta rezultāta publiskā pieejamība	
	⇒ Projekta rezultātā radušās vērtības nodrošina projekta mērķa sasniegšanu. ⇒ Tam ir papildus publiska pielietojamība un tas ir publiski pieejams neierobežotā laikā katru nedēļas dienu jebkuram iedzīvotājam.	2
	⇒ Projekta rezultātā radušās vērtības nodrošina projekta mērķa sasniegšanu. ⇒ Tas ir publiski pieejams ierobežotā laikā . Ir publiskots darba laiks, pieejamības laiks jebkuram iedzīvotājam.	1
	⇒ Projekta rezultātā radušās vērtības nodrošina projekta mērķa sasniegšanu, bet ir pieejamas tikai pēc pieprasījuma.	0,5
3.7.	Riski	
	<u>Skaidri pamatota, ar izmērāmiem rādītājiem aprakstīta informācija:</u> ⇒ Norādīti un analizēti iespējamie riski. ⇒ Sniegts apraksts ne mazāk kā par sekojošiem riskiem: 1) projekta administrēšana, 2) finanses, 3) projekta sasniedzamo rezultātu uzturēšana. Var būt analizēti arī citi riski. ⇒ Identificētie riski norādīti prioritārā secībā un aprakstītas to novēršanas iespējas.	2
	<u>Vispārināta, neskaidra, nepamatota informācija:</u> ⇒ Nav identificēti, analizēti vai vispārīgi aprakstīti riski. ⇒ Sniegts nepilnīgs risku uzskaitījums (norādīti mazāk par trīs prasītajiem), nav norādīti un analizēti sekojoši riski: 1) projekta administrēšana, 2) finanses, 3) projekta sasniedzamo rezultātu uzturēšana. ⇒ Riski nav norādīti prioritārā secībā un nav analizētas vai ir vispārīgi aprakstītas risku novēršanas iespējas.	1
	Nav aprakstīti riski, to novēršanas iespējas.	0
3.8.	Projekta izmaksas	
	<u>Skaidri pamatota, ar izmērāmiem rādītājiem aprakstīta informācija:</u> ⇒ Pamatoti norādīta projekta izmaksu atbilstība projekta rezultātiem. ⇒ Projekta mērķis sakrīt ar projekta pamatojumā un budžetā norādīto informāciju. ⇒ Projekta budžets sastādīts korekti, bez aritmētiskām kļūdām, tas vērsts uz plānotā rezultāta sasniegšanu. ⇒ Iesniedzējs ir iesniedzis reālajai tirgus situācijai plānotu projekta budžetu.	2
	<u>Vispārināta, neskaidra, nepamatota informācija:</u> ⇒ Nav vai vispārīgi norādīta projekta izmaksu atbilstība projekta rezultātiem. ⇒ Projekta mērķis nesakrīt ar projekta pamatojumā un budžetā norādīto informāciju. ⇒ Projekta budžets nav sastādīts korekti, ar aritmētiskām kļūdām, no tā nav saprotams vai ir vērsts uz plānotā rezultāta sasniegšanu. ⇒ Iesniedzējs nav iesniedzis reālajai tirgus situācijai plānotu projekta budžetu.	1
	Nav pamatota informācija par projekta izmaksām, tās nesakrīt ar projekta mērķi, plānotajām aktivitātēm un sasniedzamajiem rezultātiem.	0

3.9. Norādīta atbalsta pretendenta kapacitāte īstenot projekta iesniegumā paredzēto			
<u>Skaidri pamatota, ar izmērāmiem rādītājiem aprakstīta informācija:</u>			
⇒ Sniegta pamatota informācija par pretendenta līdzšinējo darbību, projektā plānotajām aktivitātēm, projekta iesniedzēju kapacitāti īstenot projektu un sasniegt projekta mērķi.	⇒ Iesniedzējam ir pieredze projektu īstenošanā, ir nepieciešamie resursi projekta mērķa un uzdevuma sasniegšanā. Norādīts darbības laiks, darbības mērķi un joma, organizācijas lielums, darbinieku skaits – algotie, brīvprātīgie.	2	
⇒ Norādīti pretendenta darbības īstermiņa un ilgtermiņa mērķi, aprakstīta to saistība ar izstrādājamo projektu.	⇒ Sniegta informācija par pieejamiem finanšu un materiāltehniskajiem līdzekļiem projekta īstenošanai, rezultātu uzturēšanai pēc projekta realizācijas un to pieejamību sabiedrībai.		
<u>Vispārīgā, neskaidra, nepamatota informācija:</u>			
⇒ Sniegta vispārīga informācija par pretendenta līdzšinējo darbību, projektā plānotajām aktivitātēm, projekta iesniedzēju kapacitāti īstenot projektu un sasniegt projekta mērķi vai tā nav aprakstīta.	⇒ Iesniedzējam nav pieredze projektu īstenošanā, nav vispār vai nav sniegta apraksts par nepieciešamajiem resursiem projekta mērķa un uzdevuma sasniegšanā, nav norādīts darbības laiks, darbības mērķi un joma, organizācijas lielums, darbinieku skaits – algoti, brīvprātīgie.		1
⇒ Vispārīgi vai nav norādīti pretendenta darbības īstermiņa un ilgtermiņa mērķi, sniegta vispārīga apraksts to saistībai ar iesniegto projektu.	⇒ Vispārīgi vai nav sniegta informācija par pieejamiem finanšu un materiāltehniskajiem līdzekļiem projekta īstenošanai, rezultātu uzturēšanai pēc projekta realizācijas un to pieejamību sabiedrībai.		
Nav sniegta kritērijā prasītā informācija, tā ir neskaidra, nepamatota, neatbilst ne projekta mērķim, ne rezultātam.		0	
3.10. Projekta īstenošanas vieta.			
Projekts tiek īstenots ārpus novada pilsētu un pagastu centriem, izņemot Ķūļciema un Strazdes pagastus, kuros iedzīvotāju skaits ir līdz 400.		2	
Projekts tiek īstenots novada pilsētās un pagastu centros.		1	
IV.	Specifiskie kritēriji (Var izpildīties vairāki kritēriji)	Vērtējums summējas	
4.1.	(Kritērijs neattiecas uz prioritāri ar paaugstināto atbalsta intensitāti noteikto. Esošo vērtību uzlabošana, atjaunošana nemainot tā funkciju) Kultūras materiālā un nemateriālā mantojuma uzlabošana, rekonstrukcija (vēsturiskās nozīmes ēkas, muižas, muižu kompleksi, ekspozīciju apskates vietas iekštelpās/ārtelpās, tūrisma apskates objekti, atpūtas un izziņas objekti, laukumi, parki, u.c).	1	
4.2.	(Kritērijs attiecas uz prioritāro, ar paaugstināto atbalsta intensitāti noteikto kritēriju “Publiskās vides pieejamība un drošība”. Kopā ar projektu tiek iesniegts dokumentāls apliecinājums, piemēram, nodomu protokols, līgums utml.). Par kritērija atbilstību un piešķirto atbalsta intensitāti tiek ierakstīts lēmumā.	2	

	Pašvaldības, uzņēmēju un sabiedriskā sektora sadarbības veicināšanai brīvā laika pavadīšanas objekti, publiski pieejamas infrastruktūras izveide vai uzlabošana (peldvietas, atpūtas vietas, publiskās labierīcības u.c.).	
4.3.	Kritērijs neattiecas uz prioritāri ar paaugstināto atbalsta intensitāti noteikto. Viedie un digitālie risinājumi. Procesu, objektu, telpu vai vietu modernizēšana, ieviešot digitālos risinājumus un viedās tehnoloģijas.	1
4.4.	Kritērijs neattiecas uz prioritāri ar paaugstināto atbalsta intensitāti noteikto. Ārtelpas brīvā laika objektu izveidei vai uzlabošanai (bērnu laukumi, pusaudžu un jauniešu interesēm atbilstoši ārtelpu laukumi, brīvā laika aprīkojuma iegādes u.c.).	1
	Specifisko kritēriju Maksimālais punktu skaits kopā	5
	Maksimālais iegūstamais punktu skaits	30
	Minimālais iegūstamais punktu skaits	11
V.	Kritēriji vienādu punktu gadījumā	
5.1.	Ja <u>vairākiem projektiem vienāds vērtējums</u> , lielāko punktu skaitu saņem projekts ar mazāko pieprasīto publisko finansējumu, pārējie projekti saņem punktus atbilstoši samazinošā secībā. Ja kritērijs 5.1. nenosaka vērtējumu, tiek piemērots kritērijs 5.2.	Papildus tiek piešķirti 0,01 punkti Vērtēšanas kopsavilkums
5.2.	Projektu īstenošanas vietā vismazāk piesaistītais LEADER ELFLA finansējums uz vienu iedzīvotāju (realizēto projektu finansējums/iedzīvotāju skaitu pagastu teritoriju ietvaros).	Papildus tiek piešķirti 0,01 punkti Biedrības Datu bāze par 2023.-2027.gada plānošanas periodu vietējo attīstības stratēģiju īstenošanai.

ELFLA 5.Rīcības VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

I.	ELFLA 5 “Ieguldījums mūžizglītības un interešu izglītības attīstībā un jauniešu iniciatīvās”	
I.	Atbilstības kritēriji	
	Plašāks skaidrojums par katru kritēriju pieejams Vērtēšanas kritēriju Metodikā.	
1.1.	Projekts ir izstrādāts pamatojoties uz biedrības „Talsu partnerība” sabiedrības virzītu attīstības stratēģiju, tas atbilst Rīcībai. Ja iesniegtais projekta pieteikums NAV atbilstošs Rīcībai, tas tālāk	Jā/Nē

	<u>netiek vērtēts.</u>	
1.2.	Projekta īstenošanas vieta ir biedrības „Talsu partnerība”. Ja iesniegtā projekta pieteikuma īstenošanas vieta NAV biedrības „Talsu partnerība”, projekta pieteikums tālāk netiek vērtēts.	Jā/Nē
II.	Administratīvie kritēriji	Vērtējums
2.1.	Projekta iesnieguma iesniegšana*	
	Pievienoti VISI MK noteikumos nr. pavaddokumenti, biedrības “Talsu partnerība” noteiktie dokumenti – pasākumu programma vai plāns.	1
	Nav pievienots kāds no MK noteikumos un biedrības “Talsu partnerība” noteiktajiem dokumentiem - pasākumu programma vai plāns.	0
	* <u>Vērtējumu var samazināt par 0,5 punktiem:</u> ja pievienotie dokumenti nav noformēti atbilstoši normatīvajiem aktiem (MK 04.09.2018. noteikumi Nr.558 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas prasības”), t.sk. projekta iesniedzēja apliecinājumu un citu dokumentāciju nav parakstījis projekta iesniedzējs vai tā pilnvarota persona, projekta iesniegumam nav pievienots attiecīgs pilnvarojums. Iesniegtajai dokumentācijai ir zema salasāmības kvalitāte (skenētais dokuments ir izplūdis, daļēji ieskenēts vai ieskenēts pa lapām neapkopotā dokumentā u.tml.).	
2.2.	Atbalsta pretendenta iesniegto projektu skaits ELFLA 2023.-2027.gada periodā.	
	0 – 2 projektu iesniegumi	1
	3 un vairāk projektu iesniegumi	0
2.3.	Īstenotas aktivitātes pasākumā “Jauniešu iniciatīvas” 2023.-2027.periodā.	
	0 -1	1
	2 un vairāk	0
2.4.	Atbalsta pretendenta projektu īstenošanas pieredze (attiecas, ja VRG ir bijis iesniegts vismaz 1 projekts).	
	Īstenoto projektu pieredze ir pozitīva (projekts ir īstenots, mērķis, rezultāts ir sasniegts, rādītāji sasniegti).	1
	Īstenoto projektu pieredze nav pozitīva (projekts ticis atsaukts, nav sasniegts mērķis, rādītāji, rezultāts).	0
	Administratīvo kritēriju Maksimālais punktu skaits kopā	4
III.	Kvalitatīvie kritēriji	
3.1.	Projekta pamatojums - būtība, mērķis, laika grafiks, mūžizglītības pasākumi rezultāts.	
	Skaidri pamatota informācija: ⇒ Projekta nepieciešamība, mērķis, plānotās aktivitātes, īstenošanas vieta ir skaidri saprotama, aprakstīta un pamatota ar izmērāmiem un pārbaudāmiem rādītājiem. ⇒ Mērķis sakrīt ar projekta pamatojumu, plānotajām aktivitātēm, budžetu, projekta rezultātu. ⇒ Ir pārdomāts un pamatots projekta īstenošanas laika grafiks.	2

<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Sniegts detalizēts apraksts par plānotajām aktivitātēm - apmācībām, meistarklasēm vai semināriem. ⇒ Pievienota skaidri saprotama programma vai pasākumu norises plāns utml., kas atspoguļo plānotās aktivitātes. ⇒ Aprakstītas tēmas, lektori (vārds, uzvārds nav jānorāda), to kompetence. 	
<p><u>Vispārināta, neskaidra, nepamatota informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Projekta nepieciešamība, mērķis, plānotās aktivitātes, īstenošanas vieta ir norādīta, bet tā nav pamatota, grūti saprotama, sniegts vispārīgs apraksts. ⇒ Nav norādīti izmērāmi un pārbaudāmi rādītāji. ⇒ Nav saistības - mērķis ir vispārīgs, grūti sasniedzams, nesakrīt ar projekta pamatojumu, budžetu, projekta rezultātu. ⇒ Neskaidri norādīts, nepārdomāts un vispārīgs projekta īstenošanas laika grafiks. ⇒ Sniegts vispārīgs apraksts par plānotajām aktivitātēm - apmācībām, meistarklasēm vai semināriem. ⇒ Nav pievienota programma vai pasākumu norises plāns utml., vai tas neatspoguļo plānotās aktivitātes. ⇒ Nav informācijas par pasākumu tēmām, lektoriem (vārds, uzvārds nav jānorāda), to kompetence. 	1
<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Nav sniegta prasītā informācija. ⇒ Nav pievienota pasākuma programma vai plāns. 	0
3.2.	Projekta mērķis.
<p><u>Skaidri pamatota informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Pamatots, skaidri un saprotami aprakstīts konkrētā projekta izvirzītais mērķis. ⇒ Tas ir reāls, pārbaudāms un izmērāms, pamatots kā ar konkrētā projekta palīdzību tas būs sasniedzams. ⇒ Mērķa sasniegšanai ir pietiekama kapacitāte cilvēkresursu, finanšu resursu un laika resursu ziņā. ⇒ Tas saskan ar iesniedzēja darbības mērķiem un atbilst mērķa grupas vajadzību risināšanai, atbilstoši tam izvēlētas projekta aktivitātes. 	2
<p><u>Vispārināta, neskaidra, nepamatota informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Vispārīgs, nesaprotami aprakstīts konkrētā projekta izvirzītais mērķis. ⇒ Tas ir vispārīgs, nav pārbaudāms un izmērāms, nav pamatots kā ar konkrētā projekta palīdzību tas būs sasniedzams. ⇒ Nav sniegts apraksts vai informācija ir vispārīga par to vai mērķa sasniegšanai ir pietiekama kapacitāte cilvēkresursu, finanšu resursu un laika resursu ziņā. ⇒ Tas nesaskan ar iesniedzēja darbības mērķiem un neatbilst mērķa grupas vajadzību risināšanai, nav atbilstoši tam izvēlētas projekta aktivitātes vai projekta iesniegumā un pievienotajos dokumentos pieejamā informācija ir vispārīga. 	1
<p>Informācija nav uztverama. Nav sniegta prasītā informācija vai projekta mērķis nesaskan ar pamatojumu un rezultātu.</p>	0
3.3.	Projekta mērķauditorija.
<p><u>Skaidri pamatota, ar izmērāmiem rādītājiem aprakstīta informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Pamatota, skaidri un saprotami aprakstīta projekta mērķauditorija. ⇒ Norādīts kāpēc izvēlēta konkrētā mērķauditorija, cik liela tā būs, kādi būs tiešie un netiešie ieguvēji. 	2

	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ No projekta iesnieguma un pievienotās dokumentācijas ir skaidri saprotama sasaiste mērķim, mērķauditorijai, vietējai sabiedrībai, plānotajām aktivitātēm un iegūtajam rezultātam. ⇒ Sniegts pamatojums vai un kādā veidā projekta mērķauditorija iesaistīsies turpmākajā projekta rezultāta uzturēšanā. 	
	<p><u>Vispārināta, neskaidra, nepamatota informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Nepamatota, vispārīgi aprakstīta projekta mērķauditorija. ⇒ Nav vai vispārīgi aprakstīts kāpēc izvēlēta konkrētā mērķauditorija, cik liela tā būs, kādi būs tiešie un netiešie ieguvēji. ⇒ No projekta iesnieguma un pievienotās dokumentācijas nav iespējams saprast sasaisti mērķim, mērķauditorijai, vietējai sabiedrībai, plānotajām aktivitātēm un iegūtajam rezultātam. ⇒ Nav vai vispārīgi aprakstīts vai un kādā veidā projekta mērķauditorija iesaistīsies turpmākajā projekta rezultāta uzturēšanā. 	1
	Nav aprakstīta, nav saprotama, neskaidra, nepamatota informācija.	0
3.4.	Projekta nozīmīgums.	
	<p><u>Skaidri pamatota, ar izmērāmiem rādītājiem aprakstīta informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Pamatots projekta nozīmīgums, ieguldījums vietējās sabiedrības vajadzību risināšanai saskaņā ar Darba grupu vajadzībām, kas noteiktas SVVA stratēģijas izstrādes laikā. Tas pamatots katra iesniedzēja individuālajā projekta mērķī. ⇒ Projekta rezultāts ir nozīmīgs un risina iedzīvotāju vajadzības vismaz pagasta līmenī. 	2
	<p><u>Vispārināta, neskaidra, nepamatota informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Vispārīgi vai nav aprakstīts projekta nozīmīgums, nav pamatojuma ieguldījumam vietējās sabiedrības vajadzību risināšanai, tas nesaskaņā ar Darba grupu vajadzībām, kas noteiktas SVVA stratēģijas izstrādes laikā. ⇒ Projekta rezultāts skar šauru cilvēku loku, nesasniedz pagasta līmeni. 	1
	Informācija nav uztverama. Nav aprakstīta, nav saprotama, neskaidra, nepamatota informācija.	0
3.5.	Mūžizglītības pasākumi	
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Projektā īstenotie pasākumi vērsti uz bērnu un jauniešu interešu iniciatīvām - prasmju, zināšanu attīstīšanu. ⇒ Sniegts detalizēts apraksts – programma vai pasākuma plāns. Var būt pievienots kā atsevišķs dokuments. 	2
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Projektā īstenotie pasākumi vērsti uz pieaugušo iniciatīvām - prasmju, zināšanu paaugstināšanu. ⇒ Sniegts detalizēts apraksts – programma vai pasākuma plāns. Var būt pievienots kā atsevišķs dokuments. 	1
3.6.	Bērnu un jauniešu iniciatīvas – prasmju, interešu attīstīšana	
	⇒ Projekta aktivitātes vērstas uz bērnu un jauniešu prasmju attīstīšanu nodrošinot praktiskas nodarbības (ikdienai, sadzīvei nepieciešamās praktiskās iemaņas un prasmes).	2
	⇒ Projekta aktivitātes vērstas uz bērnu un jauniešu interesu attīstīšanu (zīmēšana, sports, dejas utml.).	1
	⇒ Nav saprotamas un pamatotas plānotās aktivitātes, tās nav vērstas uz bērnu un jauniešu prasmju un interešu attīstību.	0

3.7. Riski	
<p><u>Skaidri pamatota, ar izmērāmiem rādītājiem aprakstīta informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Norādīti un analizēti iespējamie riski. ⇒ Sniegts apraksts ne mazāk kā par sekojošiem riskiem: 1) projekta administrēšana, 2) finanses, 3) projekta sasniedzamais rezultāts. Var būt analizēti arī citi riski. ⇒ Identificētie riski norādīti prioritārā secībā un aprakstītas to novēršanas iespējas. 	2
<p><u>Vispārināta, neskaidra, nepamatota informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Nav identificēti, analizēti vai vispārīgi aprakstīti riski. ⇒ Sniegts nepilnīgs risku uzskaitījums (norādīti mazāk par trīs prasījumiem), nav norādīti un analizēti sekojoši riski: 1) projekta administrēšana, 2) finanses, 3) projekta sasniedzamais rezultāts. ⇒ Riski nav norādīti prioritārā secībā un nav analizētas vai ir vispārīgi aprakstītas risku novēršanas iespējas. 	1
Nav aprakstīti riski, to novēršanas iespējas.	0
3.8. Projekta izmaksas	
<p><u>Skaidri pamatota, ar izmērāmiem rādītājiem aprakstīta informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Pamatoti norādīta projekta izmaksu atbilstība projekta rezultātiem. ⇒ Projekta mērķis sakrīt ar projekta pamatojumā un budžetā norādīto informāciju. ⇒ Projekta budžets sastādīts korekti, bez aritmētiskām kļūdām, tas vērsts uz plānotā rezultāta sasniegšanu. ⇒ Iesniedzējs ir iesniedzis reālajai tirgus situācijai plānotu projekta budžetu. 	2
<p><u>Vispārināta, neskaidra, nepamatota informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Nav vai vispārīgi norādīta projekta izmaksu atbilstība projekta rezultātiem. ⇒ Projekta mērķis nesakrīt ar projekta pamatojumā un budžetā norādīto informāciju. ⇒ Projekta budžets nav sastādīts korekti, ar aritmētiskām kļūdām, no tā nav saprotams vai ir vērsts uz plānotā rezultāta sasniegšanu. ⇒ Iesniedzējs nav iesniedzis reālajai tirgus situācijai plānotu projekta budžetu. 	1
Nav pamatota informācija par projekta izmaksām, tās nesakrīt ar projekta mērķi, plānotajām aktivitātēm un sasniedzamajiem rezultātiem.	0
3.9. Norādīta atbalsta pretendenta kapacitāte īstenot projekta iesniegumā paredzēto.	
<p><u>Skaidri pamatota, ar izmērāmiem rādītājiem aprakstīta informācija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Sniegta pamatota informācija par pretendenta līdzšinējo darbību, projektā plānotajām aktivitātēm, projekta iesniedzēju kapacitāti īstenot projektu un sasniegt projekta mērķi. ⇒ Iesniedzējam ir pieredze projektu īstenošanā, ir nepieciešamie resursi projekta mērķa un uzdevuma sasniegšanā. Norādīts darbības laiks, darbības mērķi un joma, organizācijas lielums, darbinieku skaits – algotie, brīvprātīgie. ⇒ Norādīti pretendenta darbības īstermiņa un ilgtermiņa mērķi, aprakstīta to saistība ar izstrādājamo projektu. ⇒ Sniegta informācija par pieejamiem finanšu un materiāltehniskajiem līdzekļiem projekta īstenošanai, rezultātu uzturēšanai pēc projekta realizācijas un to pieejamību sabiedrībai. 	2

Vispārīgā, neskaidra, nepamatota informācija:		
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Sniegta vispārīga informācija par pretendenta līdzšinējo darbību, projektā plānotajām aktivitātēm, projekta iesniedzēju kapacitāti īstenot projektu un sasniegt projekta mērķi vai tā nav aprakstīta. ⇒ Iesniedzējam nav pieredze projektu īstenošanā, nav vispār vai nav sniegts apraksts par nepieciešamajiem resursiem projekta mērķa un uzdevuma sasniegšanā, nav norādīts darbības laiks, darbības mērķi un joma, organizācijas lielums, darbinieku skaits – algoti, brīvprātīgie. ⇒ Vispārīgi vai nav norādīti pretendenta darbības īstermiņa un ilgtermiņa mērķi, sniegts vispārīgs apraksts to saistībai ar iesniegto projektu. ⇒ Vispārīgi vai nav sniegta informācija par pieejamiem finanšu un materiāltehniskajiem līdzekļiem projekta īstenošanai, rezultātu uzturēšanai pēc projekta realizācijas un to pieejamību sabiedrībai. 	1
	Nav sniegta kritērijā prasītā informācija, tā ir neskaidra, nepamatota, neatbilst ne projekta mērķim, ne rezultātam.	0
3.10.	Projekta īstenošanas vieta.	
	Projekts tiek īstenots ārpus novada pilsētu un pagastu centriem, izņemot Ķūļciema un Strazdes pagastus, kuros iedzīvotāju skaits ir līdz 400.	2
	Projekts tiek īstenots novada pilsētās un pagastu centros.	1
IV.	Specifiskie kritēriji (Var izpildīties vairāki kritēriji)	Vērtējums summējas
4.1.	<p>Kritērijs attiecas uz prioritāri ar paaugstināto atbalsta intensitāti noteikto. Par kritērija atbilstību un piešķirto atbalsta intensitāti tiek ierakstīts lēmumā.</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Atbalsts jauniešu iniciatīvām iedzīvotājiem, kas deklarēti VRG darbības teritorijā. ⇒ Iesaistīti vismaz 10 dalībnieki, t.sk. no sociālā riska grupām^[1] 	1
4.2.	<p>Kritērijs neattiecas uz prioritāri ar paaugstināto atbalsta intensitāti noteikto.</p> <p>Viedie un digitālie risinājumi. Procesu, objektu modernizēšana, ieviešot digitālos risinājumus un viedās tehnoloģijas.</p>	1
	Specifisko kritēriju Maksimālais punktu skaits kopā	2
	Maksimālais iegūstamais punktu skaits	26
	Minimālais iegūstamais punktu skaits	10
V.	Kritēriji vienādu punktu gadījumā	
5.1.	Ja <u>vairākiem projektiem vienāds vērtējums</u> , lielāko punktu skaitu saņem projekts ar <u>mazāko pieprasīto publisko finansējumu</u> , pārējie projekti saņem punktus atbilstoši samazinošā secībā. Ja kritērijs 5.1. nenosaka vērtējumu, tiek piemērots kritērijs 5.2.	Papildus tiek piešķirti 0,01 punkti
5.2.	Projektu īstenošanas vietā vismazāk piesaistītais LEADER ELFLA finansējums uz vienu iedzīvotāju (realizēto projektu finansējums/iedzīvotāju skaitu pagastu teritoriju ietvaros).	Papildus tiek piešķirti 0,01 punkti

¹⁾ Saskaņā ar Labklājības ministrijas mājas lapā sniegto: Iedzīvotāju grupas, kurām liegtas vai apgrūtinātas iespējas iegūt pietiekamus ienākumus, saņemt pakalpojumus un preces, kuras ir būtiski nepieciešamas pilnvērtīgai funkcionēšanai sabiedrībā (pirmspensijas vecuma personas, bezdarbnieki, personas ar funkcionāliem traucējumiem, vientuļie pensionāri, personas ar nepietiekošām, zemām vai darba tirgum neatbilstošām zināšanām un prasmēm, trūcīgās personas, daudz bērnu un viena vecāka ģimenes)